

Dosarul nr. 3ra-568/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. G. Ciobanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, A. Minciuna, E. Palanciuc)

ÎN C H E I E R E

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul municipal Chișinău,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal
Chișinău, terți Railean Ion și Railean Maria cu privire la anularea actului administrativ,
împotriva deciziei din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de Consiliul municipal Chișinău și menținută hotărârea
din 28 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 20 februarie 2019, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat
cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți
Railean Ion și Railean Maria privind contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că prin decizia nr. 9/22-5 din 16 ianuarie
2019 a Consiliului municipal Chișinău cu privire la darea în arendă a unor loturi de
pământ suplimentare terenului privat din str. Vasile Lupu, 59/4 Railean Ion s-a decis
transmiterea în arendă a unor loturi de pământ cu suprafața de 0,0327 ha și 0,028 ha din
adresa indicată.

Reclamantul a menționat că decizia indicată este ilegală, motiv pentru care a
notificat pârâtul, în ordinea stabilită de art. 68 al Legii privind administrația publică
locală, cu solicitarea de abrogare a deciziei respective, aceasta fiind respinsă prin
demersul secretarului interimar al pârâtului nr. 07-119/468, parvenită la reclamant la 06
februarie 2019.

A invocat că decizia contestată contravine dispozițiilor art. 77 alin. (2) al Legii privind administrația publică locală, deoarece darea în arendă a terenurilor vizate a fost realizată fără petrecerea prealabilă a unei licitații în vederea stabilirii unui preț maxim.

Reclamantul a solicitat anularea deciziei nr. 9/22-5 din 16 ianuarie 2019 a Consiliului municipal Chișinău cu privire la darea în arendă a unor loturi de pământ suplimentare, terenul privat din str. Vasile Lupu, 59/4 lui Railean Ion.

Prin încheierea din 03 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în proces a fost atrasă în calitate de terț Railean Maria.

Prin hotărîrea din 28 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost admisă și s-a anulat decizia nr. 9/22-5 din 16 ianuarie 2019 a Consiliului municipal Chișinău cu privire la darea în arendă a unor loturi de pământ suplimentare terenului privat din str. Vasile Lupu, 59/4 lui Ion Railean (f.d. 83, 89-94).

La 13 august 2020, în cadrul termenului de atac instituit de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Consiliul municipal Chișinău a declarat apel împotriva hotărârii din 28 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingerea a acțiunii, ca neîntemeiată.

La 26 august 2020, avocatul Bandaș Bogdan, în interesele lui Railean Ion, a înaintat cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitînd admiterea apelului și casarea actului judecătoresc, ca neîntemeiat.

Prin încheierea din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, apelul depus de avocatul Bandaș Bogdan, în interesele lui Ion Railean, a fost declarat inadmisibil (f.d. 111-112).

Prin decizia din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău, cu menținerea hotărârii din 28 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 125,126 -131).

Instanța de apel a reținut că, în urma suprapunerii planului loturilor, anexe la decizia contestată și planului de situație cu datele din registrul bunurilor imobile, terenul cu suprafața de 0,0248 ha, vizat în decizie, face parte din terenul cu numărul cadastral 0100515.268, cu destinația de cale de comunicație, cu tipul de proprietate publică, iar terenul atribuit cu suprafața de 0,0327 ha se suprapune parțial peste terenul cu numărul cadastral 0100201.741, cu destinația de teren amenajat, ce se află în proprietate publică, pe care sunt amplasate cel puțin 3 blocuri locative.

Curtea de Apel Chișinău a statuat că amplasamentul terenurilor transmise în arendă prin decizia contestată instituie dubii referitoare la imposibilitatea formării unor bunuri imobile desinestătătoare, în condițiile în care apelantul nu a probat neîntrunirea în cazul dat a condițiilor stabilite de art. 7 alin. (1) al Legii cu privire la formarea bunurilor imobile.

Instanța de apel a conchis că argumentele apelantului referitoare la faptul că terenurile vizate sunt neperformante, conform definiției oferite de pct. 2 al regulamentului privind gestionarea resurselor funciare municipale, aprobat prin decizia

Consiliului municipal Chișinău nr. 3/23 din 02 aprilie 2013 și pretinsa respectare a exigențelor pct.25 al acestui regulament sunt nefondate, în contextul în care reclamantul nu a probat survenirea condițiilor pentru utilizarea excepției de la regula generală, stabilită de lege, de dispoziție în privința terenurilor gestionate.

La 15 martie 2021, Consiliul municipal Chișinău, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, a depus recurs împotriva deciziei din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Recurentul consideră că decizia este neîntemeiată, ilegală și pasibilă anulării deoarece contravine normelor dreptului material și procesual, iar la examinarea și adoptarea actului judecătoresc contestat nu au fost pe deplin constatate și elucidate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

Recurentul a indicat că legislatorul a stabilit o categorie de situații – excepții de la prevederile expres stabilite prin lege privind înstrăinarea directă a terenurilor proprietate a autorității publice locale, fără organizarea licitațiilor sau concursurilor funciare, care nu contravine legislației și instituie un drept inalienabil al proprietarului patrimoniului public.

La 19 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, terților Railean Ion și Railean Maria copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 14 mai 2021, avocatul Bantaș Bogdan, în interesele lui Railean Ion, a depus referință, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs depusă de Consiliul municipal Chișinău, casarea actelor judecătorești contestate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat să fie respinsă, ca neîntemeiată.

Până la examinarea admisibilității recursului, intimatul Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și terțul Railean Maria nu au făcut uz de drepturile lor procedurale și nu au depus referințe asupra recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 27 ianuarie 2021, însă date despre notificarea dispozitivului nu există. Decizia motivată din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului la 31 martie 2021, fapt confirmat prin avizul poștal (f.d. 136).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul motivat la 15 martie 2021, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului

Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de Consiliul municipal Chișinău, este inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Consiliul municipal Chișinău se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu